

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY**

*Szkoły Podstawowej z klasami
Gimnazjalnymi
w Szonowicach
w roku szkolnym 2017/2018*

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, (Dz. U. z 2004r. nr 256.poz 2572, z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 i nr 170, poz. 1218).
3. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz. U. nr 111 poz. 535, z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2002r. nr 147, poz. 1231, z późn. Zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (dz. U. z 2002r. nr 11, poz. 109, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z późn. zm.) .
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493).
9. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. nr 6, poz. 69).
10. Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach , szkołach i placówkach.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 67, poz. 756, z późn. zm.)
12. Rozporządzenie MEN z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i organizacji opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 3 października 2011 poz. 1245).
14. Konwencja Praw Dziecka.
15. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych ustaw.
16. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
17. Statut szkoły.

**Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny
obejmuje wytyczne polityki oświatowej państwa w roku szkolnym
2017/2018:**

**1. WDRAŻANIE NOWEJ PODSTAWY PRPROGRAMOWEJ
KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO**

**2. PODNIESIENIE JAKOŚCI EDUKACJI MATEMATYCZNEJ,
PRZYRODNICZEJ I INFORMATYCZNEJ**

**3. BEZPIECZEŃSTWO W INTERNECIE. ODPOWIEDZIALNE
KORZYSTANIE Z MEDIÓW SPOŁECZNYCH**

**4. WPROWADZANIE DORADZTWA ZAWODOWEGO DO
SZKÓŁ I PLACÓWEK**

5. WZMACNIANIE WYCHOWAWCZEJ ROLI SZKOŁY

**6. PODNOSZENIE JAKOŚCI EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ W
SZKOŁACH I PLACÓWKACH SYSTEMU OŚWIATY**

Wprowadzenie

**Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci,
nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój
a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.**

Wychowanie

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wstęp

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym.

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

Program powstał w oparciu o obserwacje, ankiety, konsultacje z rodzicami, nauczycielami i Samorządem Szkolnym

ROZDZIAŁ I

Misja i wizja szkoły

Misja szkoły

Szkoła pielęgnuje piękno w każdym uczniu,
który jako jej absolwent często wraca do niej w miłych wspomnieniach.

Wizja szkoły

Szkoła dba o jak najlepsze efekty kształcenia i rozwój uczniów.
Szkoła posiada nowoczesną bazę umożliwiającą świadczenie usług edukacyjnych na najwyższym poziomie.
Szkoła jest miejscem, w którym uczniowie czują się bezpiecznie.
Szkoła jest instytucją współpracującą ze społecznością lokalną.
Szkoła jest efektywnie zarządzana.

ROZDZIAŁ II

Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

1. Założenia ogólne

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo- profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Nasza placówka prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

2. Zadania

- 1) budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmocnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;

3.Cele szczegółowe

Uczeń:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- udziela pomocy rówieśnikom,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,

- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka, - jest odpowiedzialny,
- potrafi rozwiązywać konflikty,
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach)
- jest asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- kieruje się miłością do ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- odróżnia dobro od zła,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym,

Uczniowie naszej szkoły powinni być:

- kulturalni,
- empatyczni,
- odpowiedzialni za siebie i innych
- aktywni w działaniu,
- przewidujący,
- chętni do nauki i pracy społecznej,
- koleżeńscy,
- altruistami/poświęcającymi swoje dobro dla dobra innych/.

Uczniowie powinni umieć:

- planować,
- przewidywać,
- uczyć
- uczyć się,
- zarządzać sobą, swoim czasem, pieniędzmi.

4. Model absolwenta

Nasi uczniowie po ukończeniu szkoły powinni:

- a) stać się samodzielni,
- b) brać odpowiedzialność za skutki swoich działań,
- c) być wyposażeni w gruntowną wiedzę i umiejętności,
- d) posługiwać się językami niemieckim i angielskim w stopniu komunikatywnym
- e) być aktywni i kreatywni,
- f) przygotowani do funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie,
- g) pewni siebie i swoich umiejętności,
- h) wyzbyć się oporów w stosunku do innych
- i) być prawymi obywatelami.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Szkoła Podstawowa w Szonowicach to uczniowie z klas I-VII oraz z klasy II i III gimnazjum. Do szkoły uczęszcza 110 uczniów- żaden uczeń nie jest anonimowy. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- ankiety skierowanej do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
- sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawców.

W wyniku diagnozy i ewaluacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki wyłoniono następujące obszary problemowe:

- potrzeba objęcia szczególnym wsparciem dzieci 6- letnich m.in. z uwagi na obniżony wiek szkolny (*obserwacja*),
- brak motywacji do nauki- niskie potrzeby edukacyjne (*analiza ocen cząstkowych uczniów, spostrzeżenia nauczycieli*)
- niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń- uczeń (*spostreżenia wychowawców, pedagoga*),
- w niektórych przypadkach nieszanowane są przez uczniów normy społeczne, tym zachowania agresywne uczniów (*analiza dziennika lekcyjnego*),
- niska frekwencja uczestnictwa rodziców w spotkaniach ze specjalistami (*dokumentacja pedagoga*),
- w większym zakresie należy przedstawić uczniom Prawa Dziecka, a także zagadnienia związane z cyberprzemocą (*sprawozdania wychowawców, dokumentacja pedagoga*),
- rozszerzyć działania na rzecz profilaktyki uzależnień, przemocy, otyłości (*spostreżenia pedagoga, wychowawców, analiza ankiet*)

6. Kryteria efektywności

Uczeń:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są podatni oddziaływaniom tego programu.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo- Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie/ dzieci przedszkolne:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyły się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić się samych siebie,
- często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele
- wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość,
- dzieci, które mają trudności w nauce, potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia,

7. Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

Dyrekcja:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,

Pedagog szkolny:

- ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- ma obowiązek ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich,
- w sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- diagnozuje problemy wychowawcze,
- poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki,

Nauczyciele:

- mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny

uczniów,

- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych,
- świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem

Wychowawcy klas:

- wychowawcy i pedagog szkolny prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczego szkoły,
- nadzorują pomoc psychologiczno- pedagogiczną w swojej klasie,

Rodzice:

- rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, -
- proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście,

ROZDZIAŁ III

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo- profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach,

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta,
- obserwacja,
- analiza dokumentacji szkolnej